

Prædiken til 2. søndag i advent – Gadbjerg 10.12.2018

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Jesus sagde: Da skal Himmeriget ligne ti brudepiger, som tog deres lamper og gik ud for at møde brudgommen. Fem af dem var tåbelige, og fem var kloge. De tåbelige tog deres lamper med, men ikke olie. De kloge tog både deres lamper med og olie i deres kander. Da brudgommen lod vente på sig, blev de alle sammen dødsige og faldt i søvn. Men ved midnat lød råbet: Brudgommen kommer, gå ud og mød ham! Da vågnede alle pigerne og gjorde deres lamper i stand. Og de tåbelige sagde til de kloge: Giv os noget af jeres olie, for vore lamper går ud. Men de kloge svarede: Nej, der er ikke nok til både os og jer. Gå hellere hen til købmanden og køb selv. Men da de var gået hen for at købe, kom brudgommen, og de, der var rede, gik med ham ind i bryllupssalen, og døren blev lukket. Siden kom også de andre piger og sagde: Herre, herre, luk os ind! Men han svarede: Sandelig siger jeg jer, jeg kender jer ikke. Våg derfor, for I kender hverken dagen eller timen. *Matt 25,1-13**

Hvorfor kommer han ikke? Brudgommen, som de ti brudepiger er gået i møde. Det er slet ikke så let at vente. Enten gør ens utålmodighed én irriteret og vredladen, eller også som det er tilfældet i denne lignelse: Pigerne bliver til sidst dødsige og falder i søvn.

Vi ved ikke, hvor længe pigerne har spejdet ud i mørket og lyttet efter trin i natten, om de har ventet længe eller hurtigt er faldet i søvn. Men det korte og det lange er, at de alle er faldet i søvn.

Og så kommer brudgommen selvfølgelig lige netop på det tidspunkt, hvor de alle sover. Han kommer ved midnat, de vågner brat og skal nu så i hast tænde deres små olielamper og lyse på hans vej.

Inden vi går videre ind i lignelsen og følger lignelsens skel mellem de kloge og de ukloge brudejomfruer, mellem dem, som har olie til deres lamper, og dem, som ikke har tænkt på det fornødne, så er der grund til at slå fast: alle ti piger har svært ved at våge og vente. De falder alle i søvn.

De ligner Jesu disciple i Getsemane have, hvor han den sidste nat bad dem våge, mens han bad til sin far i himlen. Disciplene faldt alle i søvn, kunne end ikke våge én time sammen med ham.

Lignelsens ti piger og Jesu disciple tegner et billede af noget, vi kender fra vi menneskers liv i verden: vi har så svært ved at våge og vente. Vores tålmodighed sættes let på prøve, og vi er sjældent vedholdende. Det er en

del af menneskets begrænsning og blandt det, som gør det svært at være tilstede med andre end én selv.

Tålmodighed er en dyd, siger man. Det er i alt fald nødvendigt, at vi bliver mindet om det igen og igen, sådan som vi i dag er blevet det i ordene, vi hørte før læst fra altret, ordene fra Jakobs brev i Det nye Testamente. Jakob siger her til os: "Vær tålmodige indtil Herrens komme. Tænk på, hvordan bonden tålmodigt må vente på sin jords dyrebare afgrøde, indtil den har fået efterårsregn og forårsregn. I skal være tålmodige og gøre jeres hjerter stærke, for Herrens komme er nær."

Vi skal være tålmodige, men ikke med et fokus på os selv, som om tålmodighed kan måles og er en dyd, vi kan hævde os ved. Vi skal derimod være tålmodige, tålmodige og håbefulde i tillid til Gud, hans komme og nærvær på jord.

Det er adventstidens budskab: Der er noget godt i vente. Der skal, som vi tidligere hørte det, skyde en kvist af Isajs stub. Der skal fødes et barn: Jesus, som fødes julenat i Betlehem. Der er noget godt i vente. Vi har både jul, påske og pinse i vente, en fødsel, et nærvær og et nyt liv båret af Guds ord og ånd.

Vi kender dagen eller timen, så våg! Våg i Jesu navn!

⌘

Faldt alle pigerne i søvn, så er Jesu lignelse imidlertid ikke kun en lignelse om ti brudepiger, som alle falder i søvn.

Nogle af dem er kloge, mens andre er ukloge, de fem bliver fundet vise, mens de andre er tåbelige, skødesløse og uforberedte.

Halvdelen af pigerne har nemlig sørget for olie til deres lamper, så de har nok, når nu brudgommen først kommer midt om natten.

Den mulighed har de andre fem derimod slet ikke skænket en tanke, og de har slet ikke bragt ekstra olie med. Deres lamper går ud, lyset slukkes.

Dommen over de fem uforstandige er i Jesu lignelse hård. De fem, som ikke har olie, kan ikke låne af de andre fem, og brudgommen vil ikke vide af dem, når de ikke kan tage imod ham på ordentlig vis og lyse på hans vej. De fem ukloge kommer slet ikke ind til brylluppet. "Jeg kender jer ikke", siger brudgommen hårdt, entydigt og klart.

Ligesom det forekommer mig let at spejle sig i alle brudepigerne, i deres venten på brudgommen, så er det heller ikke svært at se sig selv i de fem, som må gå slukøret hjem.

Vi mennesker erfarer uundgåeligt, at vi ikke slår til, at vi svigter, ikke handlede ansvarligt i en situation (at vi glemte olien til lampen og dermed i bogstaveligt forstand blev lyseslukkere og ødelagde det møde, som kunne have været en fest).

Livet er alvor, og vore handlinger og forsømmelser har betydning og gør en forskel.

Det er ganske vist blevet næsten en sandhed i moderne tid at sige, at alting er relativt, alting flyder og intet ligger fast, men det er løgn.

Livet er konkret, og det ansvar vi har for hinanden er ikke til at komme udenom.

Det gør en forskel, hvad vi siger til hinanden og hvordan vi gebærder os, om vi stiller os afvisende an eller rækker ud imod vores næste.

Vi er som Guds børn givet det ansvar at våge og vente det bedste, og at værne og elske.

I stedet for nu at pege ud, hvem der er de vise og kloge brudepiger, og hvem, der er de dumme, så lad os høre lignelsen som en stadig formaning til hver enkelt af os om at tage ansvar i livet.

¤

Bliver vi i lignelsen indirekte konfronteret med alle vores svigt og det, vi ikke nåede at få gjort godt igen, så er og bliver Jesu lignelse dog ikke blot en afsløring af os og vores mangler. Det er, som Jesus selv siger det, en lignelse om Himmeriget, Guds Rige.

I al vores venten skal vi huske dette, at Jesu lignelse er en lignelse om Guds rige, dvs. ikke blot en historie om alle vores svigt og mangler. Disse svigt og mangler behøver vi sådan set ikke lignelser til at få øje på. De er tydelige nok i sig selv.

Lignelsen fortæller os derimod om Guds rige, dvs. at det, vi skal vente, er ikke det uundgåelige: afskeden, døden og tabet, som fylder livet her, men det vi skal vente er det den gode Gud skænker os i livet: Hans søns komme. Jesu fødsel.

I Middelalderen var lignelsen om de ti brudejomfruer et yndet motiv, og således kan vi finde dem f.eks. ved indgangsporten til en af de store europæiske gotiske katedraler. De står fem ved hver side af indgangen. De ti kvinder er alle smukke, men ser man nøjere på dem, har de ukloge kvinder, dem uden olie på lampen, tudser og slanger på ryggen. De ti kvinder står der, ligesom i lignelsen, vi har hørt her i dag, og formaner kirkegængerene, os alle, om den opgave, vi har, både når vi her er sammen og når vi igen om lidt går ud i hverdagslivet.

Husk du skal vente det bedste, Guds rige kommer til dig. Så hjælp os, Gud, at takke og prise dig, våge i natten og vente dig med glæde.

Det ske i Jesu navn. Amen